

kom. M. Węgrzyn

BIULETYN *informacyjny*

SPIS TREŚCI

Delegacja PTTK na zlocie młodzieży radzieckiej • Hotele a domy wycieczkowe • Działacze związkowi odznaczeni Złotymi i Srebrnymi Odznakami PTTK • Nie najlepiej z inwestycjami i remontami • Z frontu walki o rozwój organizacyjny Towarzystwa • Realizujemy postulaty VI WZD • Polacy w bazach nurkowych Austrii, Włoch, Francji i Szwajcarii • Prezydium obraduje • Jak przygotowywać wydawnictwa? • Sejmik ochrony przyrody w Słupsku • Imprezy, imprezy, imprezy... • Na Euro-Meetingu w charakterze obserwatorów • Z życia okręgów, oddziałów i kół.

ZARZĄDU GŁÓWNEGO
PTTK Nr 104
PAŹDZIERNIK 1967

DELEGACJA PTTK NA ZLOCIE MŁODZIEŻY RADZIECKIEJ

Na zaproszenie Centralnej Rady Turystyki WCSPS bawiła w Związku Radzieckim na centralnym zlocie zwycięzców pochodów młodzieży delegacja PTTK w skład której wchodził: sekretarz generalny ZG PTTK Stefan Strogulski i prezes Okręgu Warszawskiego PTTK Stanisław Mach. Zlot był zorganizowany z okazji 50-rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej. Wśród zaproszonych znalazły się delegacje organizacji turystycznych i wczasowych z Bułgarii, Czechosłowacji, Mongolii, NRD, Polski, Rumunii i Węgier.

Polska delegacja zwiedziła Moskwę i uczestniczyła w obiedzie wydanym przez przewodniczącego Centralnej Rady do Spraw Turystyki WCSPS Tow. Abukowa, poczem wzięła udział w zlocie, który odbył się w Leningradzie. Miejscem zlotu były tereny pod Smolnym. Uczestnicy natomiast byli zakwaterowani w porcie leningradzkim na statkach pasażerskich.

Na program zlotu złożyły się: manifestacje na

mentarzu poległych w obronie Leningradu, spotkanie uczestników podczas którego przemawiał m.in. marszałek Koniew oraz zwiedzanie Rozliwu — miejsca pobytu W. I. Lenina w 1917 r. Zakończenie zlotu było niezwykle okazałe i połączone z paradą morską. W tym czasie w porcie czynna była wystawa sprzętu wojskowego. Samo zakończenie zlotu nastąpiło przed Ermitażem.

Imprezy zlotowe były bardzo urozmaicone i objęły nie tylko kilka tysięcy uczestników zlotu, lecz także kilkadziesiąt tysięcy mieszkańców Leningradu. Zlot zwycięzców pochodów młodzieży był imprezą polityczno-turystyczną.

Delegacja PTTK niezależnie od udziału w zlocie odbyła robocze rozmowy z przedstawicielami WCSPS a także innymi delegacjami organizacji turystycznych. Ponadto podczas konferencji prasowej zorganizowanej z okazji zlotu w imieniu PTTK wystąpił sekretarz generalny Stefan Strogulski.

HOTELE A DOMY WYCIECZKOWE

W naszym kraju podczas dyskusji w organizacjach i instytucjach turystycznych, w Zrzeszeniu Hoteli Turystycznych padają stwierdzenia, że pojęcie hotelu turystycznego powinno rozstrzygać wszystkie wątpliwości dotyczące profilu bazy noclegowej. Tymczasem profil tej bazy oraz dotychczasowa praktyka wykazały, że istnieje pojęcie domu wycieczkowego. Domy te odróżniają się od hoteli przewagą miejsc w salach zbiorowych.

Warto zająć się analizą tego stanu rzeczy z pozycji naszego Towarzystwa. Wyodrębnianie domów wycieczkowych jest słuszne i celowe, gdyż wskazuje na określony charakter oraz standard usług, właściwy dla tego typu zakładów. Tak jak istnieją już w Polsce pojęcia hotelu kategorii Lux czy hotelu kategorii I-szej, II-giej i III-ciej, tak prawo obywatelstwa powinno przysługiwać pojęciu „dom wycieczkowy”. Nie chodzi przy tym o zagadnienie czysto werbalne, ale o cały program użytkowy, który w rozumieniu PTTK jest niezwykle pożyteczny ze społecznego punktu widzenia.

Jaki jednak profil powinny mieć domy wycieczkowe? Najważniejsze kwestie: to struktura miejsc noclegowych, spiętrzonych łóżek i programu sanitarnego.

Co do pierwszej kwestii, to należy przyjąć zasadę, że w domach wycieczkowych przeważają miejsca w salach zbiorowych. Niemniej, wobec współczesnych wymogów społecznych oraz higieny życia dzisiejszego człowieka należy dążyć do tego, aby sale zbiorowe nie były zbyt duże. Być może korzystna była by tu przedziałka 5—8 łóżek, a w pewnych szczególnych przypadkach nawet 10. Można też pomyśleć gdzieś niedziele o jakichś zasłonach, lub kotarach między łózkami, aby wnętrza te nabrały bardziej kamestralnego charakteru i mogły zapewnić turystyce dobry wypoczynek.

W określonych sytuacjach, gdyż nie musi to być powszechne i jedyne rozwiązanie, mogą występować w salach zbiorowych łóżka spiętrzone. Obecna sytuację w kraju znamionuje wielki niedostatek miejsc noclegowych w stosunku do potrzeb. Nie zanosi się też na to, aby w kilku najbliższych latach sytuacja ta miała ulec jakiejś zdecydowanej poprawie.

Najtrudniejsza do rozwiązania jest niewątpliwie kwestia sanitariatów. Dzisiejsze wymogi sprządzają się do tego, żeby była bieżąca ciepła i zimna woda i żeby wszędzie było czysto. To jest wymóg podstawowy, który dom wycieczkowy musi spełniać. Dalszy

natomiast stopień wygód winien być kształtowany w stosunku do konkretnych warunków i sytuacji danego środowiska.

Trzeba tu będzie brać pod uwagę inne obiekty turystyczne, jakie istnieją w danej miejscowości, a więc hotele komunalne lub orbisowskie i w zależności od tego ustalać standard wyposażenia sanitarnego naszych domów wycieczkowych. Nasze Towarzystwo nie ma aspiracji, by naśladować rozwiązania stosowane w hotelach orbisowskich lub hotelach komunalnych wyższych kategorii. Ale wtedy, gdy występuje jeden dom wycieczkowy, jak np. w Szczyrku, musi on spełniać wielorakie funkcje i zaspakajać różne potrzeby. W sytuacji, gdy dom ten jest jedynym obiektem typu otwartego, standard usług powinien być odpowiednio zróżnicowany.

Model domu wycieczkowego powinien kształtować się w taki sposób, aby wychodził naprzeciw dążeniom turystów, którzy pragnęliby aby reprezentował on maximum wygody, a jednocześnie oferował możliwie najniższą cenę. Zadaniem bowiem PTTK jest umożliwienie uprawiania turystyki masowej młodzieży szkolnej, wycieczkowiczom, turystom indywidualnym z plecakiem.

Przykłady domów wycieczkowych świadczą, że nawet wtedy, gdy miejsca są okresowo niewykorzystane, ponieważ ruch wycieczkowy ma charakter okresowy, to i tak ogólny ruch w domach wycieczkowych jest większy. Po prostu rotacja w salach zbiorowych jest szybsza niż w pokojach małosobowych.

Taki np. dom wycieczkowy w Szczyrku ma bardzo wysokie wykorzystanie miejsc w salach zbiorowych. Dlatego warto chyba na podstawie dokumentacji Szczyrku, budować podobne obiekty. Istnieją plany, aby postawić domy wycieczkowe o podobnym charakterze w Korbielowie, na Krowiarkach i w Bieszczadach.

Osobną sprawą dotyczącą domów wycieczkowych jest gastronomia w tych obiektach. Należy dążyć do tego, by podstawę żywienia w domach wycieczkowych stanowił bar szybkiej obsługi i kawiarnia, która mogłaby równocześnie spełniać funkcję świetlicy. Natomiast nie zdały egzaminu hotele dzienne w domach wycieczkowych i dlatego trzeba poniechać ich budowy.

Tak pojęta funkcja domu wycieczkowego PTTK zostanie zapewne zaakceptowana przez społeczeństwo (to zresztą zostało już dokonane). Różni się ona od funkcji hotelu i dlatego pojęcie domu wycieczkowego ma w Polsce pełnię obywatelstwa.

DZIAŁACZE ZWIĄZKOWI ODZNACZENI ZŁOTYMI I SREBRNYMI ODZNAKAMI PTTK

Z okazji VI Kongresu Związków Zawodowych zostali odznaczeni najwyższymi wyróżnieniami w Towarzystwie — Złotymi i Srebrnymi Odznakami PTTK, działacze związkowi.

Złotą Odznakę otrzymali:

Henryk Biowski
Irena Brzozowska
Janina Bukowska
Tadeusz Bułas
Zdzisław Cegłowski
Krystyna Firmanty
Kwiryn Grela
Józef Grzyb
Irena Janiszewska
Stefan Jureczyński
Jarosław Karczewski
Dymitr Karpowicz
Lech Kochański
Leszek Krakus
Jan Kręcielewski
Stanisław Koźma
Józef Kulesza
Edward Kulesza
Albert Lach
Tadeusz Lipski
Maria Nowodworska
Wiktor Obolewicz
Stanisław Orłowski
Czesław Oryński
Michał Piechocki
Paweł Podbiał
Roman Polakiewicz
Aldona Sikorska
Irena Sroczyńska
Maria Staszko-Długosiecka
Marian Szymczyk
Czesław Wiśniewski
Zdzisław Wierzbicki

Srebrną:

Jan Murawski
Kazimierz Remiszewski
Walenty Smółko
Henryk Sozański

NIE NAJLEPIEJ Z INWESTYCJAMI I REMONTAMI

Nasze Towarzystwo dysponuje aktualnie 489 obiektami noclegowymi zlokalizowanymi na terenie całego kraju. Mamy łącznie w tych obiektach 30.522 miejsc noclegowych i 10.532 miejsc żywieniowych. Życie wykazuje, że nie zaspokaja to jednak w pełni potrzeb żywiołowo rozwijającego się ruchu turystycznego. To skolei pociąga za sobą konieczność modernizacji i rozbudowy istniejących obiektów, a także budowy nowych obiektów.

Tą działalnością w poszczególnych województwach, jak również eksploatacją zajmuje się etatowy personel zarządów okręgów PTTK, względnie wydzielone jednostki organizacyjne — Biura Ekonomiczno-Finansowe oraz Zespół Inwestycji Zarządu Głównego PTTK.

Co roku opracowywany jest plan inwestycyjno-remontowy PTTK. Plan ten na r. 1967 przygotowany w oparciu o wytyczne GKKFiT i uzgodniony z poszczególnymi WKKFiT-ami zamyka się następującymi kwotami:

w tys. zł

	Plan		Wykonanie za II półrocze	
	ogółem	roboty budow.-montażowe	ogółem	roboty budow.-montażowe
Inwestycje limitowe	11.864	6.164	2.313	2.092
Remonty kapitalne	30.695	26.415	7.118	5.776
Inwestycje nielimitowe	16.498	14.508	3.323	3.009
Fundusz „1100”	28.902	9.736	10.974	6.619
Ogółem:	87.959	56.823	23.728	17.496

W ramach aktualnego planu inwestycyjno-remontowego są budowane lub modernizowane następujące obiekty:

Inwestycje limitowe:

Budowa Hotelu Turystycznego w Sandomierzu oraz rozbudowa DT w Sopocie.

Inwestycje nielimitowe:

DW Stary Folwark, OT Tleń, OT Bachotek, DW Szczyrk, OC Słupia Nowa, SW Węgorzewo, SW Kamień, CT Ilawa, SW Jabłoń, DW Chodzież, Camping Ustrzyki Górne, DW Zegrzynek, schr. Sobótka.

Remonty kapitalne:

DW Elbląg, SW Elbląg, DW Gdańsk, DW Jastarnia, schr. Białnia, schr. Równica, schr. Barania Góra, DW Św. Katarzyna, DW Czaplinek, DW Słupsk, DW Hanka w Zawoi, schr. Wielka Racza, schr. Jaworzyna Krynicka, DW Lublin, DW Piławki, DW Stare Jabłonki, DW Opole, DW Łañcut, schr. Polonina Wetlińska, DW Dziwnów, DW Międzyzdroje, DW Zegrzynek, schr. Słęża, DW Szczawno, DW Gorzów Wielkopolski; remont drogi na Przechybie i na Chochołowską.

Jak wygląda realizacja planu 1967 r.? Zamieszczona poniżej tabelka ilustruje wykonanie planowych zadań inwestycyjno-remontowych za pierwsze półrocze z podaniem stanu przygotowania opracowań dokumentacyjnych.

w tys. zł

Lp.	Okręg	Stan przygotowania dokumentacji	Plan 1967 r.	I półrocze 1967 r.		
				Plan	Wykonanie	% wyk.
1	Białystok	zadawałający	3.157	1.461	643	44,0
2	Bydgoszcz	niezadawałający	3.878	2.267	907	40,0
3	Gdańsk	dobry	2.678	1.144	747	65,3
4	Katowice	dobry	8.056	3.179	3.126	98,3
5	Kielce	zadawałający	2.048	917	489	53,3
6	Koszalin	zadawałający	1.995	1.483	741	50,0
7	Kraków	zadawałający	9.206	3.893	3.507	90,1
8	Lublin	dobry	1.712	728	476	65,4
9	Łódź	dobry	252	205	161	78,5
10	Olsztyn	dobry	10.066	3.912	4.521	115,6
11	Opole	zły	1.833	1.104	937	84,9
12	Poznań	niezadawałający	809	301	260	86,4
13	Rzeszów	zły	3.759	1.470	1.418	96,5
14	Szczecin	niezadawałający	2.209	2.099	1.389	66,2
15	Warszawa Maz.	dobry	5.549	1.305	998	76,5
16	Wrocław	b. zły	8.684	3.094	984	31,8
17	Zielona Góra	niezadawałający	745	561	9	1,6
18	Warszawa Stoł.	niezadawałający	247	200	102	51,0
	Razem:		66.879	29.323	21.415	73,0

Na podstawie tej tabeli można wyciągnąć wnioski co do działalności inwestycyjnej zarządów okręgów. Najlepsze wykonanie planu i przygotowania dokumentacji występuje w okręgach: gdańskim, katowickim, lubelskim, łódzkim, olsztyńskim i mazowieckim. Roboty są tam wykonywane planowo, we właściwych terminach jest opracowana i zatwierdzana dokumentacja, przygotowane środki finansowe jak również wykonanie robót.

Najgorsze wyniki obserwujemy w okręgach: wrocławskim i zielonogórskim. Te dwa okręgi oraz pozostałe, w których stan zawansowania prac jest niedostateczny muszą wzmocnić swą działalność inwestycyjną zwiększając operatywność w przygotowaniu w odpowiednich terminach opracowań dokumentacyjnych, zabezpieczeniu środków finansowych, przygotowaniu wykonawstwa zarówno na prace inwestycyjne jak i modernizacyjno-remontowe.

Budzi ponadto poważne wątpliwości wykonanie zadań przyszłościowych z powodu nieprzygotowania opracowań projektowych oraz dokumentacji w okręgach: białostockim, rzeszowskim, opolskim, wrocławskim i stołecznym. A jednym z zasadniczych zadań właściwej realizacji inwestycji i remontów jest przygotowanie i zatwierdzenie dokumentacji, aby nie było wypadków jak w latach ubiegłych rozpoczynania robót bez dokumentacji, angażowania własnych środków przeznaczonych na inne cele, co miało miejsce w okręgach: bydgoskim (DW Bachotek), rzeszowskim (DW Wetlina, camping Ustrzyki Górne), olsztyńskim (SW Jabłoń).

Taki sposób prowadzenia inwestycji jest niezgodny z obowiązującymi przepisami i dezorganizuje później całą działalność inwestycyjną bądź z powodu braku dokumentacji bądź braku środków finansowych.

Niezależnie od kłopotów związanych z wykonawstwem inwestycyjnym jedną z zasadniczych przyczyn powolnego rozwoju bazy turystycznej PTTK są trud-

ności z przygotowaniem robót inwestycyjno-reмонтowych.

Z uwagi na lokalizację obiektów naszego Towarzystwa ich wielkość i zakres rzeczowy robót państwowe biura projektowe niechętnie przyjmują zlecenia na opracowanie dokumentacji na kapitalny remont obiektów nowych. Przyjęcie natomiast przez te biura opracowania dokumentacji na kapitalny remont w ogóle nie wchodzi w rachubę.

Na ogół więc zmuszeni jesteśmy do zlecenia powyższych opracowań osobom fizycznym, co nie zawsze gwarantuje terminowe, kompletne i odpowiednie pod względem technicznym opracowanie.

Wykonywanie wszelkich robót o charakterze inwestycyjno-remontowym zlecane jest z reguły przedsiębiorstwom państwowym i uspołecznionym. Jako przykład można podać Dom Turysty w Sandomierzu (koszt inwestycji 25 mln zł), którego budowa napotyka na ustawiczne niedomagania powodujące zahamowanie robót. Mimo trwających już 4 lata prac, oddanie domu do eksploatacji nastąpi dopiero w połowie przyszłego roku. Brak jest w dalszym ciągu wykonawców na niektóre roboty, przewlekły sposób prowadzenia robót przez generalnego wykonawcę oraz jego podwykonawców, niewłaściwy nadzór techniczny prowadzony przez Okręgową Dyрекcję Inwestycji Miejskich, brak dostaw maszyn i urządzeń gastronomicznych, zmiany projektowe itp. uniemożliwiają właściwe prowadzenie robót i przesuwają termin zakończenia prac. Należy zaznaczyć, że w trakcie budowy Domu Turysty Sandomierz zmienił się trzykrotnie inwestor i dwukrotnie generalny wykonawca, co również bardzo poważnie wpłynęło na niedotrzymanie terminów.

Podobnie rzecz się ma z budową pawilonu sypialnego Domu Turysty w Sopocie (koszt 6 mln zł). Dokumentacja techniczno-robocza została przygotowana w 1965 r. Od trzech lat natomiast nie można w Gdańsku znaleźć przedsiębiorstwa, które zechciało by wykonać pawilon. Dopiero niedawno podjęło się tego Gdańskie Przedsiębiorstwo Budowlane. Przystąpienie do robót ma nastąpić w końcu sierpnia br.

Remont i modernizacja schroniska na Szrenicy jest jaskrawym przykładem niechęci przyjmowania przez przedsiębiorstwa robót w warunkach górskich w trudnych warunkach klimatycznych, transportowych, wyżywieniowych, noclegowych itp. Mimo licznych interwencji u władz centralnych i terenowych do dnia dzisiejszego remont nie może być prowadzony z braku wykonawcy. Dokumentacja również przygotowana w 1965 r. — koszt zadania 8,5 mln zł. —

Budowa stacji wodnej w Bydgoszczy z powodu braku przedsiębiorstwa wykonawczego nie może się rozpocząć mimo, że była to w roku 1965 i 1966 inwestycja limitowa.

Podane przykłady dotyczą prowadzonych dużych robót w PTTK, natomiast przy robotach mniejszych z powodu braku wykonawcy uspołecznionego wielokrotnie trzeba uciekać się do pomocy wykonawcy prywatnego, a ten z braku sprzętu i materiałów przedłuża parokrotnie cykl budowlany, co z kolei stwarza trudności w finansowaniu i eksploatacji obiektu.

Rozumiejąc i doceniając te trudności zarządy okręgów lub BEF-y powinny zatem tak opracowywać i przygotowywać założenia projektowe, dokumentację techniczną i kosztorysową, aby przynajmniej z tej strony nie było żadnych zahamowań w realizacji planu inwestycji i remontów obiektów naszego Towarzystwa.

Z FRONTU WALKI O ROZWÓJ ORGANIZACYJNY TOWARZYSTWA

W większości okręgów zakończona została akcja zebrania oddziałów i kół PTTK, w wyniku której przyjęto odpowiednie dla każdego terenu formy i metody działania w sprawie rozwoju organizacyjnego Towarzystwa.

Otrzymałmy właśnie informacje z kilku okręgów sygnalizujące nam rozbudowę ogniw PTTK.

Bardzo poważny rozwój nastąpił w **okręgu katowickim PTTK**. W pierwszym półroczu (dane do maja) powstały tu 2 okręgowe komisje: historii i popularyzacji PTTK oraz speleologii, 2 oddziały: zakładowy przy kopalni „Mysłowice” oraz wojskowy w Gliwicach, 47 kół zakładowych, 11 kół terenowych, 5 oddziałowych komisji społecznych oraz 6 klubów PTTK. Ponadto 61

kół SKKT przystąpiło do Towarzystwa na zasadach członkostwa zbiorowego. Ogółem w tym okresie w okręgu katowickim PTTK wzrosło o 2.860 członków.

Również w **okręgu krakowskim** notujemy rozwój organizacyjny Towarzystwa do czego przyczynia się w poważnej mierze specjalny konkurs pod hasłem „Zwiększamy liczbę członków i kół PTTK w krakowskiem” trwający do końca 1967 roku.

Dane okręgu krakowskiego wykazują za podobny okres powstanie licznych nowych kół. W oddziałach zakładowych: w Andrychowie, Chełmku, Sierszy, Wieliczce przybyło po jednym kole PTTK, zaś w Tarnowie 2. Ogółem w tych zakładowych oddziałach stan liczeb-

ny PTTK wzrósł o 306 członków. Natomiast w oddziale krakowskim powstało 12 nowych kół ze 222 członkami. W istniejących kołach oddziału przybyło dalszych 698 członków PTTK. Również i oddział międzyuczelniany wzrósł o 2 ko-

185 członków. Pozostałe oddziały okręgu krakowskiego wzmocniły swój stan posiadania o 29 nowych kół i 1041 członków.

Okręg rzeszowski ma także dobre rezultaty w walce o wzrost organizacyjny Towarzystwa. Na terenie woj. rzeszowskiego przybyło do 15 czerwca br. 49 nowych kół PTTK i 1042 członków. 40 spośród tych kół to koła zakładowe. Istnieją wszelkie podstawy do powołania w niedalekiej przyszłości nowych Oddziałów PTTK w Strzyżowie i Ropczycach.

W **okręgu warszawskim** do maja 1967 r. nastąpił również wzrost organizacyjny o dalsze 49 kół PTTK w tym 47 zakładowych i prawie 2000 członków.

REALIZUJEMY POSTULATY VI WZD?

Podczas ostatniego, VI Walnego Zjazdu Delegatów uczestnicy dyskusji, członkowie komisji zjazdowych, delegaci zgłosili wiele postulatów pod adresem Zarządu Głównego PTTK. W toku bieżącej kadencji postulaty te, o ile nie przekraczają zakresu kompetencji PTTK, są wprowadzane w życie.

Ostatnio ogłoszone zostało sprawozdanie z realizacji tych postulatów. Oczywiście niektóre z nich załatwiono już wcześniej, niektóre są w trakcie załatwiania. O najważniejszych postulatach już zrealizowanych pragniemy poinformować naszych czytelników.

Proponowano, aby PTTK wzięło udział w odbudowie i zagospodarowaniu zamku w Gniewie.

Zarząd Główny PTTK wystąpił pismem do Prezydium WRN w Gdańsku, w odpisie do Ministerstwa Kultury i Sztuki. W wystąpieniu zawarto propozycję udziału Towarzystwa w odbudowie i zagospodarowaniu turystycznym zamku w Gniewie. Odpowiedź WRN informuje o przyjęciu propozycji ZG PTTK i stopniowym podejmowaniu prac dla odbudowy i zagospodarowania zamku.

Wiele kłopotów sprawiają kolatorom brak ścieżek rowerowych a zwłaszcza brak unormowania prawnego w tym zakresie.

Zarząd Główny wystąpił z wnioskiem do Ministerstwa Komunikacji o uregulowanie spornych kwestii. Odpowiedź Ministerstwa zapewnia, że sprawa unormowania ścieżek rowerowych znajdzie swoje miejsce w Nowym Normatywie Projektowania Dróg Samochodowych. Będzie w nich również mowa o budowie ścieżek w przypadku takiego natężenia ruchu rowerowego, który uzasadniałby tę budowę zgodnie z postanowieniami normatywu Technicznego Projektowania Dróg Samochodowych (Nowy Normatyw Dróg Samochodowych jeszcze się nie ukazał).

Postulowano konieczność stworzenia rezerwatów podwodnych w związku z licznymi zanieczyszczeniami wód.

Sprawa jest nadal otwarta. Towarzystwo uzyskało bowiem na ten temat opinię Zakładu Ekologii PAN

oraz Polskiego Towarzystwa Hydrobiologicznego. Obydwie opinie uznają za celowe tworzenie chronionych zbiorników wodnych oraz udział płetwonurków w akcji kontroli stanu zanieczyszczenia dna tych zbiorników, natomiast ustosunkowują się negatywnie do celowości wprowadzenia pojęcia „rezerwat podwodny”. Sprawa ta będzie jednak między innymi przedmiotem specjalnego sympozjum organizowanego przez PAN. Komisje Podwodna i Ochrony Przyrody Zarządu Głównego PTTK utrzymują kontakt z wymienionymi instytucjami. Termin sympozjum nie został jeszcze ustalony.

Delegaci na VI WZD postulowali budowę ośrodka turystycznego nad zalewem w Solinie.

Sprawa ta jest w toku realizacji. Budowę ośrodka turystycznego PTTK nad Zalewem w Solinie wprowadzono do 5-letniego planu inwestycji. Obecnie opracowywane są założenia projektowe.

W ramach zagospodarowania przez PTTK terenów górskich woj. rzeszowskiego wprowadzono do 5-letniego planu inwestycyjnego na lata 1968—1971 budowę schroniska na Wołosat. Program został już przyjęty a dokumentacja jest w opracowaniu.

W następnej 5-latce przewiduje się budowę 2-ch schronisk. W maju br. Plenum Komisji Turystyki Górskiej ZG zatwierdziło perspektywiczny plan zagospodarowania terenów woj. rzeszowskiego, który przewiduje: sukcesywną rozbudowę sieci szlaków znakowanych oraz punktów noclegowych w trzech podstawowych formach: bazy turystyczne i większe schroniska, małe schroniska, stacje turystyczne.

Podano projekt, aby wykorzystać zakładowe ośrodki kolonijne jako stacje turystyczne PTTK w okresach powakacyjnych.

Następuje tutaj bieżąca realizacja tego postulatu. W przypadku stwierdzenia celowości wykorzystania zakładowych ośrodków kolonijnych na stacje turystyczne w okresach powakacyjnych, podejmowane są starania u dysponentów tych ośrodków, które jak dotąd nie dają jednak pozytywnych rezultatów.

trum Medycyny Morskiej w Genui. Wysłuchali oni ponadto wielu wykładów, wśród nich prof. Nino Lombodgia — specjalisty od chorób nurkowych.

W państwowej szkole francuskich płetwonurków w Nioion koło Marsylii polska ekipa uczestniczyła w szkoleniu francuskich adeptów nurkowania swobodnego.

Skomplikowane ćwiczenia i głębokie nurkowanie pozwoliły skonfrontować poziom wyszkolenia naszych instruktorów z cieszącymi się zasłużoną sławą włoskimi i francuskimi nurkami. Konfrontacja ta wypadła pomyślnie.

Podczas wyprawy dokonano wielu bardzo interesujących nurkowań. W pięknej wodzie morza Śródziemnego, w pieczarach i grotach, w okolicy Nicei polscy płetwonurkowie zdobyli okazy czerwonnych koralu i polowali na langusty.

Nurkowania odbyły się ponadto w okolicach przylądka Cap Ferrat koło Monaco w miejscu, gdzie poprzedniego roku komandor Cousteau przeprowadził słynny eksperyment: zanurzył sześciuosobową ekipę płetwonurków na głębokość 100 m. Przebywali oni pod wodą w specjalnie skonstruowanym domu przeszło miesiąc. Polacy dokładnie obejrzelni konstrukcję podwodnego domu, oraz zapoznali się z programem badań, systemem łączności i bezpieczeństwa.

We wszystkich nurkowaniach polscy płetwonurkowie korzystali ze sprzętu rodzimej produkcji, w który zaopatrzyły wyprawę Zakłady Mechaniki Precyzyjnej w Gdańsku.

Polscy instruktorzy byli gośćmi wielkich firm europejskich produkujących sprzęt nurkowy. Firmy „Marces” i „Cressi” we Włoszech oraz „Tarzan” i „La Spirotechnique” we Francji — największe w Europie należą do potęg światowych. Wizyty te pozwoliły poznać technologię produkcji sprzętu podwodnego, jego kierunki rozwoju i najnowsze rozwiązania techniczne.

Nawiązane kontakty z najsilniejszymi klubami i federacjami nurkowymi w Europie, poznanie lokalizacji, organizacji i systemu budowy czołowych baz szkoleniowych oraz dobre zaprezentowanie umiejętności nurkowych polskich instruktorów, pozwoli na ściślejszy kontakt i w rezultacie dalszy szereg rozwoju nurkowania swobodnego w Polsce.

POLACY W BAZACH NURKOWYCH AUSTRII, WŁOCH, FRANCJI I SZWAJCARII

Do kraju powróciła dwudziestoosobowa ekipa PTTK-owskich instruktorów nurkowania, przebywająca przeszło pięć tygodni w bazach szkoleniowych płetwonurków Europy zachodniej. Polscy instruktorzy, serdecznie podejmowani przez gospodarzy, zaznajomili się z metodami szkolenia w słynnych ośrodkach

nurkowych Austrii, Włoch, Francji i Szwajcarii.

Nasi płetwonurkowie wspólnie z instruktorami szwajcarskimi i włoskimi szkolili się w państwowej szkole włoskich płetwonurków w Nervi nad morzem Śródziemnym, oraz odbywali próby ciśnieniowe w komorach dekompresyjnych w Cen-

PREZYDIUM OBRADUJE

14.VI.1967 r.

Prezydium omawiało zasadnicze kierunki działalności PTTK w świetle uchwały VIII Plenum KC PZPR. W dyskusji zwrócono szczególną uwagę na zagadnienie krajoznawcze, a zwłaszcza na projektowane seminarium: „ideo-wychowawcza rola turystyki i krajoznawstwa w działalności PTTK”.

Prezydium przyjęło przedłożony plan pracy Plenum i Prezydium Zarządu Głównego na II półrocze 1967 r.

28.VI.1967 r.

Zespół Inwestycji przedstawił Prezydium projekt zamierzeń inwestycyjnych na lata 1971-75. Po dyskusji w wyniku której zalecono zespołowi wprowadzenie poprawek dotyczących budowy schroniska w Hryszczatam (Bieszczady) i Suścu (Roztocze) projekt został przyjęty. Jednocześnie Prezydium zaleciło zespołowi przeanalizowanie uwag Komisji Inwestycyjnej na temat proponowanej budowy obiektów w woj. olsztyńskim i szczecińskim oraz w Szczawinie a także zagospodarowania otoczenia jeziora Żywieckiego.

Prezydium zaakceptowało, po poprawkach, regulamin opieki nad zabytkami ZG PTTK oraz zarządzenie ZG PTTK w sprawie społecznej opieki nad zabytkami.

Prezydium zatwierdziło zmiany personalne w Zarządzie Głównym PTTK: przyjęło do wiadomości przejście kierownika działu organizacyjnego kol. M. Sobkiewicza na sekretarza Głównej Komisji Rewizyjnej oraz zatwierdziło na stanowisko kierownika działu organizacyjnego Zarządu Głównego kol. R. Cetnarskiego zaś na stanowisko kierownika działu programowego kol. B. Siadka.

12.VII.1967 r.

Odbyło się spotkanie Prezydium Zarządu Głównego PTTK i kierownictwa redakcji „MT Światowid”. Było ono poświęcone dalszej współpracy Zarządu Głównego PTTK z redakcją. Podjęta została uchwała precyzująca zasady współpracy.

Prezydium zatwierdziło po dyskusjach dwa przedstawione sprawozdania finansowe: Biura Turystyki Zagranicznej za rok 1966 oraz Domu Turysty w Warszawie i przedsiębiorstwa „Domy Turysty” PTTK.

Prezydium wyraziło zgodę na zarejestrowanie Oddziału Zakładowego PTTK w Zakładach Włókien Sztucznych w Gorzowie Wielkopolskim.

JAK PRZYGOTOWYWAĆ WYDAWNICTWA?

Z dniem 17 lipca br. weszła w życie „Instrukcja Zarządu Głównego PTTK nr 1 w sprawie wydawnictw”. Dokument ten omawiający wszechstronne zagadnienia wydawnicze stanie się z pewnością dużą pomocą dla terenowych jednostek Towarzystwa przygotowujących różnego rodzaju wydawnictwa.

Na wstępie Instrukcja wskazuje na trzy rodzaje wydawnictw PTTK: wydawnictwa objęte planem centralnym Zarządu Głównego: periodyki, „Biblioteczkę turysty” i „Biblioteczkę szkoleniową” (obydwie zainicjowane w ubiegłym roku), regulaminy i druki, wydawnictwa terenowe inicjowane przez oddziały i okręgi oraz wydawnictwa propagandowe i okolicznościowe wydawane zarówno przez ZG jak i jednostki terenowe.

W rozdziale drugim omówione zostało sporządzanie planów wydawniczych: perspektywicznych, redakcyjnych i produkcyjnych określające charakter każdego planu oraz czas realizacji. W rozdziale tym zawarte są również praktyczne wskazówki na temat przyjmowania prac, przygotowania ich do druku, opra-

cowania kartograficznego, zatwierdzania w Ministerstwie Kultury i Sztuki oraz Głównym Urzędzie Kontroli Prasy.

Rozdział trzeci przedstawia zasady realizacji planu wydawniczego, między innymi zawierania umów autorskich, rozprowadzania wydawnictw, przygotowania sprawozdań z działalności wydawniczej.

Instrukcję kończy rozdział poświęcony pracom Komisji Wydawniczej ZG, która koordynuje zamierzenia wydawnicze okręgów i oddziałów, służy pomocą przy zawieraniu umów autorskich, ocenia realizację planów wydawniczych.

Załącznikiem do instrukcji jest pismo w sprawie działalności kartograficznej oraz bardzo pożyteczny wyciąg z Prawa Autorskiego z wykazem najczęściej stosowanych stawek za prace autorskie, graficzne i redakcyjne.

Na początku przyszłego roku planuje się zorganizowanie konferencji poświęconej działalności wydawniczej PTTK: omówieniu zasadnych kierunków i praktyki wydawniczej.

SEJMIK OCHRONY PRZYRODY W SŁUPSKU

Plenarne zebranie Komisji Ochrony Przyrody Zarządu Głównego PTTK, które odbyło się w Słupsku, poświęcone zostało przyrodzie Ziemi Koszalińskiej oraz Słowińskiemu Parkowi Narodowemu. Wiązało się bowiem z uroczystością jego otwarcia. Obrady Plenum toczyły się w pięknej Sali Rycerskiej odrestaurowanego Zamku Książąt Pomorskich.

Przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Przyrody Józef Cieplik w interesującym referacie omówił problemy wiążące się z ochroną przyrody w woj. koszalińskim. Zwrócił on przy tym szczególną uwagę na walory krajoznawcze swego regionu i możliwości rozwinięcia na Ziemi Koszalińskiej ruchu turystycznego i wczasowego. Uzupełnieniem tego referatu było wystąpienie Macieja Sierocińskiego — przewodniczącego Okręgowej Komisji Ochrony Przyrody PTTK. Referent przedstawił ponadto plan działalności Komisji (jedna z najmłodszych w Towarzystwie, a powołana 25 kwietnia br.).

Władysław Olencki — zastępca przewodniczącego Komisji Ochrony Przyrody Zarządu Głównego PTTK, scharakteryzował skolei główne kierunki działania Towarzystwa w dziedzinie ochrony przyrody.

Dyskusja wskazała na wiele bolączek z jakimi spotykają się działacze PTTK. Wskazano m.in. na brak wyników akcji tzw. stref cichej, na szkodliwość rajdów samochodowych i motorowych dla środowiska przyrodniczego parków narodowych, o ile trasy te przebiegają przez parki, na zbyt pochopne i czasami nieuzasadnione wycinanie drzew przydrożnych itp.

Sekretarz Państwowej Rady Ochrony Przyrody — Czesław Wołkiewicz udzielił zebranym wyjaśnień na wiele spośród poruszanych spraw.

Obrady zakończyły się zgłoszeniem wniosków, zarówno roboczych, jak i ogólnych.

Uczestnicy Plenum Komisji Ochrony Przyrody wzięli udział w uroczystościach otwarcia Słowińskiego Parku Narodowego, które rozpoczęły się od posiedzenia w Sali Rycerskiej Zamku w Słupsku. Doc. dr Tadeusz Szczęsny — dyrektor Zarządu Ochrony Przyrody, a jednocześnie przewodniczący Komisji Ochrony Przyrody ZG PTTK, scharakteryzował Park Narodowy, podkreślając jego największe walory: unikalne w skali europejskiej, ruchome wydmy, ostoja ptactwa nad jeziorami Łebsko i Gardna. Zwrócił on także uwagę na wartości etnograficzne tego rejonu, gdzie ostały się relikty kultury ludowej Słowińców. Następnie Zastępca Przewodniczącego Państwowej Rady Ochrony Przyrody, poseł Władysław Bieńkowski przejął wstępną na granicy parku, po czym uczestnicy zwiedzili muzeum skansenowskie w Klukach, obejmujące zabytki budownictwa i kultury materialnej Słowińców, oraz najbardziej interesujące fragmenty parku, zwłaszcza ruchome wydmy i resztki zasypanego lasu.

Gospodarzem na terenie Parku był dyrektor mgr inż. Stanisław Tyszecki. On też udzielał członkom Plenum objaśnień. Województwo reprezentował poseł Ziemi Koszalińskiej na Sejm PRL — mgr inż. Józef Macichowski.

IMPREZY, IMPREZY, IMPREZY...

Tegoroczne lato dopisało jak rzadko. Piękna pogoda sprzyjała imprezom turystycznym. Nic więc dziwnego, że brała w nich udział rekordowa liczba uczestników. Podczas imprez lipcowych na trasach rajdów, splotów, zlotów przebywało ponad 200 tys. osób.

Czołową imprezą „Lata PTTK” był **Międzynarodowy Turystyczny Zlot Przyjaźni i Zawody na Orientację w Zgorzelcu**. W dniach 6—9 lipca 228 turystów z CSRS, 193-ch z NRD, 7-miu z Bułgarii i 879-ciu z Polski odwiedziło najpiękniejsze szlaki górskie, nizinne, motorowe i kolarskie w woj. wrocławskim. Podczas uroczystego zakończenia zlotu turyści złożyli kwiaty na cmentarzu poległych bohaterów II Armii Wojska Polskiego oraz wzięli udział w manifestacji podkreślając swą gorącą wolę utrwalenia przyjaźni między narodami CSRS, NRD i Polski, dając zdecydowane poparcie dla trwałości zawartego w Zgorzelcu przed siedemnastu laty układu o wyciszeniu i utrwaleniu granicy przyjaźni i pokoju pomiędzy NRD i Polską.

Podczas ogniska uroczajonego występami artystycznymi zespołu regionalnego oraz drużyn zlotowych ogłoszono wyniki w konkurencjach rajdowych. Reprezentanci Polski zdobyli I miejsce (puchar GKKFiT) przed NRD (puchar Prezydium WRN we Wrocławiu), CSRS (puchar WKKFiT) i Bułgarię (puchar Prezydium PRN w Zgorzelcu). Nagrody rzeczowe ufundowane zostały przez CRZZ i ZG PTTK sprawujące patronat nad imprezą organizowaną przez Zarząd Okręgu PTTK we Wrocławiu przy wybitnej pomocy władz wrocławskich i zgorzeleckich, które również przyznały cenne nagrody dla wyróżniających się drużyn.

Na przełomie czerwca i lipca odbyły się **Międzynarodowe Sploty Kajakowe na Brdzie i Mazurach** z udziałem ponad 700 uczestników, w tym 80 turystów zagranicznych z Anglii, NRD, Jugosławii i Węgier, CSRS i Finlandii.

15 lipca ukończony został w Nidzie „**Centralny Rejs Żeglarski — Mazury 1967**”. Uroczyste ognisko odbyło się z udziałem zespołu jugosłowiańskiego i chóru „Hejnał” z Katowic wchodzącego w skład 163 uczestników rejsu. Zwycięzca Regat Turystycznych sternik Henryk Wa-

wrzinek z Katowic otrzymał „Błękitną Wstęgę Jez. Nidzkiego”, a wyróżniający się żeglarze otrzymali cenne nagrody, w postaci sprzętu turystycznego, ufundowane przez GKKFiT, CRZZ, ZG PTTK. Jest to impreza tradycyjna, którą organizuje co roku Komisja Turystyki Żeglarskiej Okręgu Olsztyńskiego PTTK.

W dniach 20—29 lipca 1967 r. odbył się kolejny tym razem już **XII Centralny Zlot Turystów Zmotoryzowanych** organizowany przez Komisję Turystyki Motorowej Zarządu Głównego PTTK pod patronatem PTTK — CRZZ. W bieżącym roku przeprowadzono go na Wschodniej Granicy Przyjaźni w uroczysku Rozalin k/osady Królowy Most.

Na zlot złożyły się 2 imprezy: Rajd Turystyczny po Ziemi Białostockiej na 3 trasach, które rozpoczynały się w Elkku, Nowogrodzie k/Łomży i Białowieży oraz Zjazd Gwiazdzisty na dowolnych szlakach.

W punkcie docelowym w Uroczysku Rozalin odbyły się 3 konkursy dostępne dla wszystkich uczestników Zlotu: turystyczny tor przeszkód, jazda ciągała po nieznanym terenie na trasie 5 km, najlepiej zorganizowany biwak (Konkurs Polskiej Federacji Campingu).

Organizatorem całości była Okręgowa Komisja Turystyki Motorowej PTTK w Białymstoku. Komandorem zlotu był Stanisław Białuk.

W Zlocie wzięło udział 690 pojazdów (motocykle i samochody) i ponad 1500 uczestników reprezentujących wszystkie okręgi PTTK. Sam Rajd zgromadził 900 osób i 475 pojazdów.

Główną nagrodą Zlotu — Puchar Przechodni, za najliczniej reprezentowaną Okręgową Komisję Turystyki Motorowej PTTK, zdobyła Okręgowa KTM PTTK w Bydgoszczy. Z uwagi na 3-krotne zwycięstwo OKTM PTTK — Bydgoszcz, Puchar zgodnie z regulaminem, przeszedł na własność.

I nagrodę (sprzęt turystyczny) w konkurencji indywidualnej Rajdu — ufundowaną przez GKKFiT zdobył kol. Bernard Stolarczyk z Łodzi.

I nagrodę (sprzęt turystyczny) w konkurencji zespołowej drużyna PTTK w Bydgoszczy w składzie: Józef Sawa, Marian Bama i Paweł Klachs.

W turystycznym torze przeszkód zwyciężył Zbigniew Kastner, w jeździe ciągłej Marek Lenczewski zaś w konkursie Polskiej Federacji Campingu pierwszą nagrodę za wzorowo przygotowane obozowisko zdobyło Koło PTTK przy PZPC „Kopernik” Toruń.

Na uroczystości otwarcia Zlotu przybyli: sekretarz generalny ZG PTTK Stefan Strogulski i jego zastępca Wojciech Militz oraz przedstawiciele władz wojewódzkich, WKZZ i Zarządu Okręgu białostockiego PTTK.

XIII Centralny Zlot Turystów Zmotoryzowanych odbędzie się na południowej Granicy Przyjaźni i zostanie zorganizowany przez OKTM PTTK w Katowicach i Oddziałową KTM PTTK w Gliwicach.

Jak zwykle bardzo udany był tradycyjny **Ogólnopolski Zlot Turystów Kolarzy na Warmii i Mazurach w Rucianem**. Na zakończenie Zlotu spotkało się ok. 5 tysięcy osób uczestniczących w imprezach takich jak zgaduj-zgadula turystyczna, konkursy sprawnościowe itp.

Jedną z czołowych imprez sezonu letniego był XVI centralny rajd kolarski pod patronatem PTTK i CRZZ, odbywający się od 9 do 12 sierpnia br. W rajdzie tym organizowanym przez Okręg Szczeciński PTTK uczestniczyło 656 osób, w tym 47 kolarzy z NRD oraz 2 z Czechosłowacji. Tym samym PTTK-owski rajd kolarski stał się imprezą międzynarodową.

Kolarze-turyści przebywszy liczne trasy zameldowali się na mecie rajdu znajdującej się w Moryniu na Zamczysku.

Na program imprez w Moryniu składały się: turystyczny przełaj kolarski, konkurs jazdy na regularność, kolarski tor przeszkód oraz jazda na azymut. Ponadto odbyła się wycieczka rowerowa do rezerwatu przyrody w Bielinku oraz krajoznawcza „Szlakiem orężnym Wojska Polskiego 972 — 1945” na trasie Cedynia — Siekierki — Gozdowice.

Dużym powodzeniem cieszył się VII ogólnopolski zlot turystyczny „Szlakiem walk o Wał Pomorski”. Odbył się on w dniach 29—30 lipca br. Wzięło w nim udział 160 turystów pieszych, 260 motorowców, 37 kolarzy, 35 żeglarzy oraz 100 turystów niezrzeszonych. Zakończenie tej interesującej imprezy odbyło się w Czaplunku.

NA EURO-MEETINGU W CHARAKTERZE OBSERWATORÓW

Z inicjatywy Sztokholmskiego Klubu Imprez na Orientację odbyło się w sierpniu towarzyskie spotkanie w marszach na orientację przedstawicieli poszczególnych miast, reprezentujących 12 krajów. Impreza nosiła nazwę Euro-Meeting.

Miała ona charakter turystyczno-krajoznawczy oraz sportowy. Spo-

śród 160 uczestników Euro-Meetingu, 122 osoby brały bezpośrednio udział w zawodach. W imprezie uczestniczyła także w charakterze obserwatorów 2-osobowa delegacja PTTK: B. Turoń i D. Rafalska.

Euro-Meeting odbywał się kolejno w Rimfordzie koło Linköping oraz w Tranas. Trasy przebiegały przez tereny wspaniałej puszczy wśród

iglastych lasów, skał i jezior. Zawody odbywały się w klasyfikacji indywidualnej i drużynowej (drużyny reprezentowały miasta poszczególnych krajów).

Liderem kobiet została Erika Warner z Berlina — NRD, znana polskim entuzjastom imprez na orientację chociażby z ostatniego zwycięstwa na Zlocie Przyjaźni w Zgo-

rzelcu. Drugie miejsce zajęła jej koleżanka Aneliese Unger, trzecie Szwedka ze Sztokholmu Ulla Östlin. Na dalszych miejscach uplasowały się reprezentantki CSRS, Danii, Anglii, Bułgarii i Belgii.

W konkurencji mężczyzn pierwsze 5 miejsc zajęli Szwedzi, z Gunarem Petterssonem ze Sztokholmu. Na dalszych zostali sklasyfikowani: Fin — Reijo Lahtinen z Helsinek i znany olimpijczyk Gordon Pirie z Londynu.

W konkurencji miast i krajów I miejsce zajęły Niemki z Berlina przed Czeszkami i Szwedkami oraz Szwedzi ze Sztokholmu i Liköping

(I i II miejsce) przed Duńczykami z Kopenhagi i Finami z Helsinek.

Warto podkreślić, że nagrody zespołowe Euro-Meetingu wręczali protektorzy imprez na orientację w Europie i Szwecji: znany pisarz szwedzki Torsten Tenger i Rak Lagerfelt — przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Euro-Meetingu, żywo zainteresowany turystyką pieszą w naszym kraju.

Organizacja imprezy była bardzo dobra, zaś warunki wybitnie turystyczne. Delegacja PTTK mogła więc wynieść wiele spostrzeżeń i wymienić szereg doświadczeń. Spostrzeżenia te upoważniają do

stwierdzenia, że obecne kwalifikacje naszych uczestników imprez na orientację pozwoliły by im zająć na zawodach Euro-Meetingu środkowe miejsce. Należy mieć nadzieję, że w następnym Euro-Meetingu, który jest planowany w Belgii w roku 1969 zawodnicy polscy przygotowują się do zajęcia dobrej lokaty. Nawiązane kontakty z klubami wielu krajów spowodują zapewne udział ich przedstawicieli w międzynarodowych imprezach na orientację organizowanych w Polsce. Będzie to jednocześnie sprawdzian umiejętności poruszania się w terenie naszych entuzjastów marszów na orientację.

Z ŻYCIA OKRĘGÓW, ODDZIAŁÓW I KÓŁ

„Z BIEGIEM WISŁY”

Pod takim hasłem Komisja Krajoznawcza Okręgu Warszawskiego PTTK organizuje konkurs fotograficzny, którego celem jest ukazanie piękna największej rzeki naszego kraju. Tematyka zdjęć obejmuje: samą rzekę, ukształtowanie jej brzegów i koryta, architekturę i urbanistykę miast położonych nad Wisłą, florę i faunę rzeki i jej okolic, ludność miast i wsi nadwiślańskich, ich życie i pracę.

Zostaną uwzględnione jedynie fotografie nieopracowane, opracowane w dowolnych technikach, czarno-białe i wielobarwne, dotychczas niepublikowane. Fotografie należy podpisać godłem, podać tytuł pracy i rok wykonania.

Termin nadsyłanych prac upływa z dniem 31 października 1967 r. na adres Okręg Warszawski PTTK, Komisja Krajoznawcza, Warszawa, ul. Świętojańska 12 AB z dopiskiem Konkurs „Z biegiem Wisły”.

W skład Sądu Konkursowego wejdą przedstawiciele: Zarządu Okręgu Warszawskiego PTTK, Okręgowej Komisji Krajoznawczej oraz Związku Polskich Artystów Fotografików.

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi do dnia 30 listopada 1967; zwrot fotografii nastąpi do dnia 31 grudnia 1967 r. Przewidziane są liczne nagrody.

NAUCZYCIELE NA GÓRZE ŚW. ANNY

Krajowa Rada Kultury Fizycznej i Turystyki Związku Nauczycielstwa Polskiego zorganizowała na przełomie czerwca i lipca III ogólnokrajowy zlot turystyczny nauczycieli. Trasy biegiły przez woj. opolskie zaś zakończenie imprezy odbyło się na Górze św. Anny. 388 uczestników zwiedziło pomniki polskości, miejsca męczeństwa oraz kluczowe zakłady produkcyjne Opolszczyzny w Kędzierzynie, Blachowni i Raciborzu.

W. Wawrzynowski

OPIEKUJĄ SIĘ DZIEĆMI KALEKIMI

Powstały w roku ubiegłym Oddział Praski PTTK może poszczycić się nową inicjatywą szkolnego koła PTTK przy Technikum Ekonomicznym Nr 2 w Warszawie, które stało się turystycznym opiekunem upośledzonej młodzieży.

Młodzież ta przy pomocy koła ZMS i pełnym poparciu dyrekcji technikum oraz zarządu Oddziału Praskiego nawiązała serdeczną łączność z młodzieżą

kaleką w Sanatorium Rehabilitacyjnego Chirurga Dziecięcej w Królewskiej Górze k/Konstancina oraz Szkołą Specjalną dla Niewidzących w Warszawie.

Zadaniem koła jest organizowanie wspólnych wycieczek, spotkań, odczytów na tematy krajoznawcze, słowem umożliwienie młodzieży kalekiej poznanie kraju oraz wypoczynku połączonego z rozrywką terenową, wieczornicami i zabawami, pozwalającymi zapominać o ciężkim kalectwie i przywracającymi wiarę we własne siły, w użyteczność społeczną. Zorganizowane dotychczas imprezy wykazały celowość tej pożytecznej akcji i sprawiły młodzieży ogromną radość. Szczególnie przypadła do gustu wspólna wycieczka autokarem do Żelazowej Woli, Wyszogrodu i Plocka. Bardzo interesujące było również spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka. Gospodarze z Technikum Ekonomicznego szczególnie serdecznie podejmowali dzieci kalekie z Konstancina i Warszawy.

Warto podkreślić, że działalność ta spotkała się ze zrozumiałym poparciem społeczeństwa, prasy stołecznej i organizacji społecznych. Należy przypuszczać, że w ślady młodzieży szkolnego koła PTTK przy Technikum Ekonomicznym pójdą inne koła lub oddziały PTTK.

Nie mogąc wymienić wszystkich inicjatorów i entuzjastów tej pięknej działalności trzeba podkreślić specjalne zasługi Kol. Romana Krysiaka, członka Zarządu Oddziału Praskiego PTTK, opiekuna Koła PTTK Nr 37 przy Technikum, nauczyciela i działacza turystycznego.

Seweryn Wilner

BIULETYN ODDZIAŁU PTTK PRZY INSTYTUCIE BADAŃ JĄDROWYCH

Oddział zakładowy PTTK przy Instytucie Badań Jądrowych wydał własny biuletyn informacyjny. Pierwszy numer przygotowany z okazji VI Kongresu Związków Zawodowych zawiera sprawozdanie z działalności organizacyjno-programowej oddziału, plan pracy na rok 1967 oraz szereg informacji. Całość dopełnia przyjemna szata graficzna. Redakcja zapowiada okresowe wydawanie biuletynu.

Biuletyn Informacyjny ZG PTTK — redaguje Kolegium

Wydawca: Dział Propagandy i Wydaw. Zarządu Gł. PTTK
Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 11 tel. 26-35-74

Druk. Wyd. Zw. CRZZ. Zam. 568/712/67. Nakł. 5 000 + 35 egz. T-68.